

Критеријум оцењивања за предмет – **ВЕРСКА НАСТАВА/ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. и 8. разред**

Постоје одређени нивои знања који се могу вредновати (битни појмови, начела, моралне вредности, примена стеченог знања у пракси). Недовољне оцене нема, али уколико ученик није редовно долазио на наставу може бити неоцењен. Све наведено треба да резултира описном оценама: **ЗАДОВОЉАВА, ДОБАР, ИСТИЧЕ СЕ!**

Елементи оцењивања су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- усменог испитивања;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- израде презентација;
- практичног рада/рада у тиму
- пројектних задатака,
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења.

Усмено одговарање: ИСТИЧЕ СЕ

- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;

- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

Рад у тиму:

-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза;

-даје креативне примедбе и предлоге;

- поштује правила рада;

-у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину;

-уочава битно и разликује га од небитног;

-зна добро да организује и води рад у групи;

-има високо развијено критичко мишљење.

ДОБАР:

- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности

- поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја

- делимични повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима

- примењује садржај, углавном. без гршке уз давање наставникових примера

- заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу

- самостално уочавањеи исправљање грешака

- примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз подстицај

-коришћење различитих извора знања уз подстицај

Рад у тиму:

-мотивисан је и редовно извршава задатке;

-решава проблеме користећи научне садржаје,

-поштује правила рада

-подржава рад групе и потстиче их на рад;

- поуздан, марљив и одговоран;
- презентује тачне податке.

ЗАДОВОЉАВА:

- самостална репродукција научених садржаја уз мању помоћ наставника
- поседовање способности анализе садржаја
- делимично повезивање усвојеног знања са сличним садржајем
- примена садржаја са мањим грешкама уз давање наставникових примера
- исправљање грешака уз наставникову помоћ
- слабија активност на часу
- коришћење једног извора знања (учбеника или записа у свесци) - присећање делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника
- делимично памћење и репродукција научених садржаја, али без примера
- слабија активност на часу и у усвајању садржаја
- изостаје повезивање садржаја унутар предмета
- чини грешке и неучава их
- несамосталност у раду, тражење и прихватање помоћи и савета

Рад у тиму:

- у подели задатака групе потребна помоћ наставника;
- за рад потребна помоћ,постицај и усмеравање;
- спор и непрецизан у презентацији;
- теже исказује своје мишљење;
- није самосталан, прати друге;
- научено градиво примењује погрешно;
- ради на нивоу присећања;
- у групи почиње да ради на интервенцију наставника;

- задатак не завршава и има грешака;
- површан у раду и поштовању правила;
- углавном је пасиван у групи.

ИСХОДИ 1. РАЗРЕД:

- зна да опише и објасни значење појма заједнице, као и његов однос према њему блиским особама (породици);
- препознаје да не можемо једни без других и разуме да нас љубав повезује са другима;
- прихвата друге личности, другаре, и њихове различите особине;
- зна да се правилно осени крсним знаком;
- зна да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве).
- препознаје да је послушност израз љубави и да је даривање плод љубави;
- усваја текст молитве „Оче наш“ и зна да је молитва разговор са Богом;
- зна да је Бог Отац створио свет из љубави и препознаје да је наш живот божји дар;
- препознаје на примеру родитеља да је љубав то због чега има дете тако и Бог створио свет из љубави;
- наводи примере како једни другима све можемо да помогнемо;
- зна песмицу „Послушност“;
- понашањем љубав исказује на конкретан начин, својим делима према други
- препознаје основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу и именује главне личности (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима);
- препознаје да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави;
- усваја текст и мелодију песме „Божих, Божић“;
- уме да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему;
- зна да је Свети Сава школска слава и свих Срба;
- изводи химну Светом Сави;
- учествује у организацији и реализацији сценског наступа поводом прославе школске славе – Светог Саве.

- наводи појединости библијске повести о стварању света;
- уочава разлику онога што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења;
- уочава да се у Цркви остварује јединство људи и природе са Богом;
- уочава из примера Светог Саве и његовог слободног избора да у заједници са Богом учествујемо слободно;
- сагледава Литургију као догађај на којем се окупља Божја породица и учествује у литургији;
- препознаје Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича);
- препознаје да је права љубав када је показујемо делима ;
- усвоја садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ ;
- зна да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу;
- препознаје и именује главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима);
- препознаје да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави;
- зна да опише прослављање Васкрса у својој породици;
- зна обичаје у вези са Васкрсом.
- зна да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку;
- на основном нивоу може да објасни међусобну повезаност свих људи и природе;
- препознаје и именује поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу;
- уочава у којој мери је напредовао и савладао градиво Верске наставе 1. разреда основне школе.

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- је потпуно усвојио појмове заједнице, односа, и примењује их у пракси;
- зна да се правилно осени крстом, и на елементарном нивоу зна о Крштењу;
- зна молитву „Оче наш“;

- на елементарном нивоу усваја појам љубави, и примењује га у пракси;
- зна на елементарном нивоу све о Божићу;
- зна на елементарном нивоу о Светом Сави;
- зна на елементарном нивоу све о Васкрсу;
- стечено знање потпуно примењује у пракси.

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- углавном савладао појмове заједнице, односа, љубави, и углавном их примењује их у пракси;
- зна молитву „Оче наш“;
- зна да се правилно осени крстом;
- углавном зна о Крштењу, Божићу, Светом Сави, Васкрсу;
- стечено знање делимично примењује у пракси.

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- уз помоћ и подстицај наставника може да разуме појмове заједнице, љубави, односа, и да их делимично примени у пракси;
- зна молитву „Оче наш“
- зна да се осени крсним знаком;
- уз помоћ наставника и уз подстицај, делимично усваја о Крштењу, Божићу, Светом Сави, Васкрсу;
- стечено знање слабо примењује у пракси.

ИСХОДИ 2. РАЗРЕД:

- зна да се Крштењем постаје члан Цркве;
- увиђа да је Црква заједница потпуно другачија од свих и да је Црква заједница са Богом;
- разликује значења појмова Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо);

- на основном нивоу може да објасни зашто се подижу храмови;
- зна да у Литургији учествује само онај ко је крштен и ко то жели;
- са наставником и својим вршњацима учествује при посети храму и учествује у Литургији.
- препознаје и именује основне службе које постоје на Литургији;
- зна да свако у Цркви има своју службу и уочава међусобну повезаност служби у Цркви;
- сагледава од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих њених чланова;
- уочава да је и он сам важан и посебан у животу Цркве;
- зна да објасни службу Епископа у Цркви;
- зна да објасни ко су монаси и шта су манастири;
- зна разлог нашег великог поштовања према Богородици;
- увиђа да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас;
- уочава да Богородицу сматрамо светијом од свих светих;
- зна молитву Богородице Дјево;
- зна текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ ;
- зна да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица;
- зна да је Свети Сава наш први Архиепископ и наводи ко је подигао манастир Хиландар;
- изражава своју љубав и поштовање према Богу, људима и природи стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж);
- учествује у прослављању празника.
- зна на основном нивоу да препозна и именује литургијске предмете;
- зна да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве;
- уочава да је заједничка трпеза израз љубави;
- уочава разлику између Светог Причешћа и друге хране;
- уочава сличности елемената Литургије и славе;
- препознаје значај празновања Васкрса и примењује научено о Христовом Васкрсењу;
- препознаје да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа;
- уочава да је Христос увек са нама;
- зна да наброји основне делове храма и уочава да је унутрашњост храма уређена за служење Литургије

- зна да објасни ко су светитељи;
- наводи ко су и шта су све чинили светитељи које слави́мо и уочава да постоје светитељи и у данашње време;
- својим понашањем показује поштовање и правилан однос према храму и иконама.

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- потпуно усваја да се крштењем постаје члан Цркве;
  - потпуно усваја на елементарном нивоу смисао и значај Цркве као заједнице;
  - потпуно усваја појам и значење Литургије;
  - у потпуности усваја и разуме службе у Цркви, као и монашку службу;
  - у потпуности усваја значај Богородице и зна молитву „Богородице Дјево“;
- У потпуности усваја на елементарном нивоу о Христовом Рођењу и Крштењу и Васкрсењу;
- у потпуности, на вишем нивоу зна да објасни смисао Цркве, Литургије, Светог Причешћа и богослужбених предмета;
  - на основном нивоу зна делове храма и повезује их са Светом Литургијом;
  - зна ко су Светитељи;
  - стечено знање примењује у потпуности у пракси.

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- делимично усваја да се крштењем постаје члан Цркве;
- делимично усваја на елементарном нивоу смисао и значај Цркве као заједнице;
- делимично усваја појам и значење Литургије;
- делимично усваја и разуме службе у Цркви, као и монашку службу;
- делимично усваја значај Богородице и зна молитву „Богородице Дјево“;
- делимично усваја на елементарном нивоу о Христовом Рођењу и Крштењу и Васкрсењу;
- делимично, на вишем нивоу зна да објасни смисао Цркве, Литургије, Светог Причешћа и богослужбених предмета;
- делимично на основном нивоу зна делове храма и повезује их са Светом Литургијом;
- зна ко су Светитељи;
- стечено знање делимично примењује у потпуности у пракси.

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- уз помоћ и подстицај наставника може да разуме делимично да се крштењем постаје члан Цркве;
- уз помоћ и подстицај наставника делимично усваја на елементарном нивоу смисао и значај Цркве као заједнице, појам и значење Литургије, литургијских служби и предмета;
- зна молитву „Богородице Дјево“;
- уз помоћ и подстицај наставника може да разуме делимично о Христовом Рођењу и Крштењу и Васкрсењу, смисао Цркве, Литургије, Светог Причешћа, појму светитељства;
- стечено знање слабо примењује у пракси.

ИСХОДИ 3. РАЗРЕД:

- препознаје неке елементе библијске повести о стварању света;
- може да препозна и именује иконе на којима су представљени дани стварања света, на основу библијске повести;
- зна да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву;
- може да објасни да је свет створен љубављу Божјом;
- разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу;
- уочава да је човек сличан Богу;
- подстакнут је да развија љубав према ближњима, природи и Богу;
- зна да је Бог створио свет из љубави и да Бог брине о свету;
- зна кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу;
- уочава да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздвојени;
- знати да је Бог из бриге према свету и човеку послао свога Сина у свет;
- разуме улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету;
- уочава да је свет смртан ван заједнице са Богом;

- подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи и подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит);
- уочава да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека;
- проширује своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу;
- подстакнут да љубав препознаје као служење;
- зна да је Литургија захвалност Богу и да се захвалност Богу показује кроз наше дарове;
- проширује своја знања о празнику Васкрсења;
- зна да објасни шта за створену природу значи Христово Васкрсење;
- подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са препознати личну одговорност за творевину;
- разуме да се загађењем наше околине, загађује цео свет;
- подстакнут на очување природе и своје животне средине;
- подстакнут да гледа на природу као на Божју творевину и да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима.

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- у потпуности препознаје неке елементе библијске повести о стварању света;
- у потпуности на вишем нивоу разуме човекову улогу у Цркви, свету и према другим људима;
- све више продубљује у усваја појмове љубави, слободе, заједнице, и примењује их у пракси;
- све више продубљује своје знање о Христовом рођењу и Васкрсењу, као и о Светој Литургији;
- у потпуности усваја и разуме своју улогу у свету, и одговорност према себи, другима, Богу и природи;
- стечено знање у потпуности примењује у пракси.

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- делимично препознаје неке елементе библијске повести о стварању света;
- делимично разуме човекову улогу у Цркви, свету и према другим људима;

-још увек на основном нивоу усваја појмове љубави, слободе, заједнице, и делимично их примењује у пракси;

-још увек на основном нивоу зна о Христовом рођењу и Васкрсењу, као и о Светој Литургији;

-делимично разуме и усваја своју улогу у свету, и одговорност према себи, другима, Богу и природи;

-стечено знање делимично примењује у пракси.

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

-уз помоћ и подстицај наставника може да разуме делимично неке елементе библијске повести о стварању света;

- уз помоћ и подстицај наставника, још увек на основном нивоу усваја појмове љубави, слободе, заједнице, човекове улоге у Цркви, свету и према другим људима;и делимично их примењује у пракси;

-- уз помоћ и подстицај наставника, још увек на основном нивоу зна о Христовом рођењу и Васкрсењу, као и о Светој Литургији;

-слабо разуме и усваја своју улогу у свету, и одговорност према себи, другима, Богу и природи;

-стечено знање слабо примењује у пракси.

ИСХОДИ 4. РАЗРЕД:

- изгради свест о томе да је заједница основ живота јер је заједница са Светом Тројицом

- уочити значај човекове слободне воље да припада Цркви као заједници

- уочити који је циљ стварања света и које су последице одвојености од Бога, а које бити у заједници са Њим

- уочити значај вере како везе са Богом, тако и Његовог познања, кроз примере апостола

- схватити смисао Божића

-уочити значај и улогу светитеља за наше спасење, као примере људи који су вером кроз Свету Литургију успели да се што више приближе Богу

- уочити смисао врлинског живота по наше спасење, и да усавршавању у врлинама нема краја јер нас воде ка вечности која нема краја

- схватити главни смисао Васкрсења Христовог, као и Педесетнице као почетка Цркве на земљи

- предочити смисао и значај црквене уметности као једног од пута који нас води познању и сједињењу са Богом.

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

-који је у потпуности изградио свест о томе да је заједница основ живота јер је заједница са Светом Тројицом;

-који је у потпуности изградио свест о томе, шта значи припадати Цркви као заједници;

-који је у потпуности усвојио смисао и циљ стварања света на вишем нивоу, као и последице одвојености од Бога, а шта значи бити са Богом;

-спознати на вишем нивоу значење вере, кроз примере апостола;

-у потпуности на још вишем нивоу схвата смисао Божића;

-на још вишем нивоу уочио улогу Светитеља, врлинског живота, и какав то однос има према Богу и Вечном Животу;

-на још вишем нивоу схватио смисао Васкрсења и Празника Педесетнице, као почетка Цркве на земљи;

-у потпуности уочио смисао и значај црквене уметности као пута ка познању Бога.

-стечено знање примењује у потпуности у пракси.

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

-који је делимично изградио свест о томе да је заједница основ живота јер је заједница са Светом Тројицом, као и о томе, шта значи припадати Цркви као заједници;

-је делимично, и још увек на основном нивоу усвојио смисао и циљ стварања света, као и последице одвојености од Бога, а шта значи бити са Богом;

-је делимично и на основном нивоу спознао значење вере, кроз примере апостола, смисао Божића, улогу Светитеља и врлинског живота;

- је делимично и још увек на основном нивоу усвојио смисао Васкрсења и Празника Педесетнице;
- је делимично уочио смисао и значај црквене уметности као пута ка познању Бога;
- стечено знање слабо примењује у пракси.

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- уз помоћ и подстицај наставника може да разуме делимично томе да је заједница основ живота јер је заједница са Светом Тројицом, као и о томе, шта значи припадати Цркви као заједници;
- уз помоћ и подстицај наставника може да разуме делимично, и још увек на основном нивоу, о циљу стварања света, одвојености од Бога, као и припадање Богу;
- уз помоћ и подстицај наставника може да разуме делимично, и још увек на основном нивоу, смисао и значење вере, улогу Апостола, смисао и значај Васкрсења и Педесетнице;
- слабо усваја и разуме значај и улогу црквене уметности;
- стечено знање слабо примењује у пракси.

ИСХОДИ 5. РАЗРЕД:

- упознати се са религијама и културама старог века
- уочити шта је смисао религија и култура старог века-тражење Бога
- уочити да се Бог лично открива човеку
- упознати се са основама Светог Писма као што су његов настанак и смисао
- упознати се дубље са библијском причом о стварању света и човека
- уочити да Бог све ствара из љубави
- упознати се дубље са термином првородни грех и које последице је он имао по свет и човека
- упознати се са животом изабраних старозаветних личности као што су Аврам, Исак и његови синови, праведни Јосиф, Мојсије и њиховом улогом у старозаветној историји спасења

- уочити повезаност између старозаветних личности и Христа
- упознати се са старозаветном причом о боравку Мојсија на Гори Синају и Десет Божијих заповести, као и њихов значај као припреме за долазак Христа
- уочи да се кроз заповести Божије остварује заједница са Богом
- упознати се са даљом историјом јеврејског народа кроз друге Богом изабране личности као што су цар давид и његов син Соломон, и на који начин су они доказали своју веру и припадање једном Богу.
- упознати се са историјом настанка чувеног јерусалимског храма, као праслике и узора по коме су грађене Православне Цркве.
- упознати се са псалмима(песмама) цара Давида, поготову са познатим 50им Покајничким Псалмом Давидовим и његовим смислом(покајање)
- уочити термин пророк, направити разлику између старозаветних пророка, и схватања пророка у данасње време.
- уочити да су старозаветни пророци искључиво пророковали о христовом доласку
- уочити смисао и значај месијанске идеје и наде.

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- уме да именује основне религије и културе старог века;
- разуме да су религија и култура старог века својеврсно тражење Бога;
- зна да објасни настанака Светог Писма и да се Библија дели на Стари и Нови Завет;
- на вишем нивоу разуме библијску причу о стварању света, да је свет створен из љубави, и да је грех промашај човековог назначења;
- зна да исприча и именује старозаветне личности: Аврама, Исака, јакова, Јосифа, и да повеже њихов однос са Христом;
- зна да исприча библијску причу о боравку Мојсија на гори Синају, и да наведе свих 10 Божијих заповести, као и њихов однос према Христу;
- зна да исприча о цару Давиду, зна колико псалама је написао, значење 50. Псалма, као и о цару Соломону и његовој улози;
- зна да је цар Соломон саградио чувени јерусалимски храм, и да је јерусалимски храм праслика Православних Цркава;
- разуме смисао пророка у Старом Завету, и пророка данас;
- разуме појам Месије и „месијанске наде“

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- уме да именује само грчку и римску културу и религију у старом веку;
- делимично разуме и усваја да су религија и култура старог века својеврсно тражење Бога;
- делимично може да објасни настанак Светог Писма, зна његову поделу;
- делимично усваја појам греха као „промашаја циља“ стварања;
- зна причу о Мојсију и 10 Божијих заповести, и уме да наведе само неке;
- зна причу о Давиду и Голијату;
- делимично разуме разлику између старозаветних пророка, и „пророка“ у данашње време;
- делимично разуме и усваја појам Месија

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- зна за грчку и римску религију и културу;
- зна поделу Светог Писма на Стари и Нови Завет;
- уме да наведе примере греха;
- зна да има 10 Божијих заповести.; Бном разреду школовања.

ИСХОДИ 6. РАЗРЕД:

- моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе
- моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава
- моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа
- моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;
- моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима.
- моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка;
- моћи да пронађе одређени библијски одељак;

- моћи да каже да се Библија користи на богослужењима;
- моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе;
- бити подстакнут на читање Светог Писма.

моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“;

- моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих;
  - моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе;
  - моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога
  - моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима;
  - моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог;
  - моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека
  - моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања;
  - моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима;
  - моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави;
  - бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор;
  - моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим;
  - моћи да увиди контрадикторност између очекивања јеврејског народа спрам Христове личности;
  - моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице;
  - моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију;
  - моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрсења
  - моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима васкрсење из мртвих;
- моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице;
- моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова;
  - моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота;
  - моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва;
  - моћи да објасни значај доношења Миланског едикта;

- моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења;

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

-уме да преприча историјске догађаје пред Христов долазак, и да на вишем нивоу разуме појам Месија;

-зна о Светом Јовану Претечи и Крститељу;

-Зна да наведе 4 Јеванђеља, њихове писце, њихове симболе, и да их препозна на Иконама;

-уме да преприча Празник Благовести, да објасни његов смисао, да схвати на још вишем нивоу смисао и значење слободе, кроз пример Богородице;

-зна да именује најважније Богородичине Празнике: Ваведење, Благовести, Мала Госпојина, Велика Госпојина;

-уме детаљно да преприча догађај Христовог рођења;

-зна да преприча остале битне догађаје из Христовог живота: Крштење, кушање у пустињи, Лазарева Субота, Цвети, Страдање, Васкрсење на дубљем нивоу, Вазнесење, Педесетница;

-уме да исприча о прогонима Хришћана и доношењу Миланског едикта;

-у личном животу негује и практикује толеранцију према другим вероисповестима.

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

-уме да преприча неке историјске догађаје пред христов долазак и разуме појам Месија;

-на елементарном нивоу зна да исприча о Светом Јовану Крститељу;

-зна да наведе неке од Јеванђелиста;

-уме да преприча Празник Благовести и Мала Госпојина, Божић на вишем нивоу;

-зна да преприча Празник Врбица и догађај Христовог страдања и Васкрсења на вишем нивоу;

-зна да су Хришћани били прогоњени;

-делимично практикује толеранцију према другим вероисповестима.

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- на елементарном нивоу зна да исприча о Светом Јовану Крститељу;
- на елементарном нивоу уме да преприча о Божићу, Врбици, Христовом страдању и Васкрсењу;
- слабо практикује толеранцију према другим вероисповестима.

ИСХОДИ 7. РАЗРЕД:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном
- моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу;
- моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања
- моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће;
- моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога;
- моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;
- моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима;
- бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.
- моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју;
- бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво;
- знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима;
- умети да интерпретира Символ вере;
- знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији;

- моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;
- моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...)
- моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве;
- знати да је Причешће врхунац светотајинског живота
- моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву;
- бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота;
- моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу;
- моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ);
- моћи да препозна своју службу у Цркви;
- моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грозђа, жита, светлости...)
- бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;

моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија;

- моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светога Саве за српски народ;
- бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина;
- моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља
- моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе;
- бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију
- бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине.

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

-зна да наброји врсте сазнавања: експериментално, доживљајно/емоционално и личносно-у заједници са Богом и другим људима;

- разуме да само познање кроз љубав, заједницу и слободу је право познање;
- разуме да је љубав брига и одговорност за другога, као и толеранција према другима;
- зна да наведе свих 7 Васељенских сабора и да разуме зашто су они сазивани;
- зна Символ вере и повезује га са Литургијом;
- разуме да је Христос Богочовек;
- зна да наброји свих 7 Светих Тајни: Крштење, Миропомазање, брак, рукоположење, исповест, јелеосвећење, Причешће;
- зна да исприча о монаштву на вишем нивоу;
- разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ);
- зна да исприча о Светом Кирилу и Методију и настанку писмености код Словена, као и о дубљој просветитељској улози Светог Саве;
- зна да препозна спске православне обичаје и да их повеже са Литургијом и Светим Причешћем;
- зна на вишем нивоу да исприча о крсној Слави.
- зна да наброји најзначајније српске манастире.

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- зна шта је личносно познање;
- практикује бригу и одговорност према онима које воли, и негује толеранцију према другима;
- зна да је било 7 васељенских Сабора;
- зна поједине чланове Символа Вере;
- зна Свете Тајне Крштења, брака, исповести, Причешћа;
- зна шта је монаштво;
- зна ко су свештеник и ђакон;
- зна ко су Кирило и Методије;
- зна најосновније ствари о својој слави;
- зна за манастире Хиландар, Жича, Студеница, пећка Патријаршија, Острог.

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- уз помоћ наставника може делимично да разуме шта је личносно познање;
- уз подстрек наставника покушава да негује толеранцију према другима;
- зна за 1. Васељенски сабор у Никеји 325.;
- зна почетак Символа вере;
- зна Свете Тајне крштења, брака, Причешћа;
- зна шта је монаштво;
- зна ко су Кирило и Методије;
- зна за манастире Хиландар и острог.

ИСХОДИ 8. РАЗРЕД:

- моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе;
- моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.
- моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света.
- моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим.
- бити подстакнут да учествује у литургијској заједници.

- моћи да сагледа грех као промашај људског назначења;
  - моћи да разликује слободу од самовоље;
  - моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика;
  - бити подстакнут да увиди вредност ближњега у сопственом животу;
  - моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт;
  - моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави.
  - моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви;
  - моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу;
  - моћи да објасни кад и како се пости;
  - моћи да увиди смисао и значај поста;
  - бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу;
  - бити подстакнут да развија хришћанске врлине;
  - бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима;
  - бити подстакнут да чита Житија Светих;
  - бити подстакнут да заснује свој однос према Богу на захвалности.
- моћи да увиди да је молитва разговор са Богом;
- бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот;
  - моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву;
  - моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија;
  - моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу удова у људском телу;
  - моћи да препозна неке од елемената Литургије;
  - моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу;
  - моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену.
  - моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници;
  - бити подстакнут да активније учествује у богослужењима;
  - моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије;
  - моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по Другом Христовом доласку и Васкрсењу мртвих;
  - моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења;

- моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег;
- бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији.
- моћи да преприча догађај Преображења Господњег;
- моћи да повеже појмове светости и обожења са дејством Светога Духа
- моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима...
- моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства;
- моћи да препозна икону као символ Царства Божијег;
- бити подстакнут да на правилан начин изражава поштовање према хришћанским светињама.

ОЦЕНУ ИСТИЧЕ СЕ ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- разуме значење човека као „иконе Божије“;
- на дубљем нивоу разуме љубав као метод познања другог и Бога, битност заједнице и слободе;
- на вишем нивоу разуме појам греха, и које последице он може да има по човека;
- учествује у црквеном животу;
- разуме смисао подвига у Цркви, као и поста на вишем нивоу;
- разуме да постоје лична и саборна молитва, и труди се да обогати свој духовни живот кроз читање Светог Писма, посете богослужењима и Светој Литургији, читању Житија Светих;
- уме на вишем нивоу да објасни смисао и значење Литургије и Светог Причешћа и да их повеже са Христом;
- тумачи молитву „Оче наш“ на вишем нивоу;
- зна да наброји и опише делове Храма и повеже их са Литургијом;
- на дубљем нивоу разуме појам Царство Божије;
- на вишем нивоу разуме појам „обожење“ и повезује га са дејством Духа Светога;
- зна о чудима у Православној Цркви, и зна да наброји која све чуда постоје;
- зна да објасни појам Икона и иконографија;

ОЦЕНУ ДОБАР ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- на дубљем нивоу разуме љубав као метод познања другог и Бога, битност заједнице и слободе;
- разуме појам грех;
- повремено учествује у црквеном животу;
- зна шта је пост;
- зна шта су лична и саборна молитва;
- зна да повеже Свето Причешће са Христом;
- разуме појам „царство Божије“
- зна за нека чуда у Православној Цркви (мошти);
- зна шта је Икона.

ОЦЕНУ ЗАДОВОЉАВА ДОБИЈА УЧЕНИК КОЈИ:

- уз помоћ наставника разуме љубав као метод познања другог и Бога, битност заједнице и слободе;
- разуме појам грех;
- зна шта је пост;
- зна шта је Икона.

Тијана Вуловић

